

คู่มือ
การฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพและสังคม
แก่ผู้ป่วยจิตเวช
สำหรับญาติ ผู้ดูแล และผู้ป่วย

กลุ่มงานฟื้นฟูสมรรถภาพ
โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์
กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

พ.ศ. 2547

คู่มือ

การฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพและสังคม
แก่ผู้ป่วยจิตเวช
สำหรับญาติ ผู้ดูแล และผู้ป่วย

เลขทะเบียน..... 20040430
วันที่..... 13 ก.ย. 2547
เลขเรียกหนังสือ..... นม 540.5.09
ย๑๘๘๓๙ ๑๑๔๗

กลุ่มงานฟื้นฟูสมรรถภาพ
โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์
กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

พ.ศ. 2547

คำนำ

ผู้ป่วยจิตเวชที่เข้ารับการรักษาใน โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ ที่ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพส่วนใหญ่มักจะมีอาการดีขึ้นได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากการดูแลเอาใจใส่ และรักษาพยาบาล เพื่อให้ผู้ป่วยได้มีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และการศึกษา ตลอดจนที่จะช่วยให้ผู้ป่วยฝึกฝน เรียนรู้ ด้านกิจกรรมอาชีพต่างๆ พร้อมทั้งสามารถไปประกอบอาชีพได้ โดยเร็วที่สุด แต่ในขณะเดียวกัน สิ่งที่สำคัญที่จะช่วยให้ผู้ป่วยสามารถดูแลตนเองได้ ทำงาน เลี้ยงชีพและสามารถช่วยเหลือครอบครัวได้อยู่ในสังคมหรือชุมชนโดยพึ่งพาผู้อื่นให้น้อยที่สุด นั่นคือ บุคลากรของโรงพยาบาลไม่สามารถที่จะให้การดูแลผู้ป่วย ขณะอยู่บ้านได้ดี นอกจากญาติหรือผู้ดูแลของผู้ป่วย เนื่องจากว่าบุคลากรของ โรงพยาบาลมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น ด้านเวลา ระยะทาง ภารกิจในการดูแลผู้ป่วยรายอื่น เป็นต้น

ดังนั้น คู่มือการฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพและสังคมแก่ผู้ป่วยจิตเวช คงมีส่วนช่วยให้ญาติ ผู้ดูแล ผู้ป่วย ได้ใช้เป็นคู่มือในการดูแลผู้ป่วยและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยขณะที่ผู้ป่วยอยู่ที่บ้าน อันจะส่งผลให้ ผู้ป่วยสามารถอยู่ในชุมชนได้อย่าง มีความสุข ด้วยการประกอบอาชีพ เป็นผลให้ญาติผู้ป่วยเกิดความสุขเช่นกัน ทั้งนี้ ขอขอบพระคุณ กองส่งเสริมการมีงานทำ กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน ที่ได้แนะนำงานอาชีพต่างๆ เพื่อนำไปเป็นแนวทางเรื่องอาชีพได้อย่างเหมาะสม ในคู่มือฉบับนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำไปใช้ต่อไป

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
ความรู้เรื่องโรคจิต	1
- ความหมาย	
- พฤติกรรม	
- อาการ	
- ผลข้างเคียงของการใช้ยา	
- การดูแล	
- วิธีปฏิบัติต่อผู้ป่วยเมื่ออยู่ในชุมชน	
ข้อปฏิบัติที่ควรรู้	10
- การจัดการกับความเครียด : ข้อเสนอนะหนะง่างงๆ ที่ได้ผล	
- การลดความเครียด	
- การเตรียมพร้อมสำหรับการเจ็บป่วย	
- การปฏิบัติตนต่อผู้อื่น	
- การอยู่ร่วมกับผู้อื่น	
การฟื้นฟูสมรรถภาพทางจิตเวช	16
- การฟื้นฟูสมรรถภาพทางจิตเวช	
- หลักการของการฟื้นฟูสมรรถภาพ	
- ขั้นตอนในการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยจิตเวช	
บรรณานุกรม	20
ภาคผนวก	21
- แบบสรุปพฤติกรรมผู้ป่วย	
- แนะนำอาชีพอิสระ	

ความรู้เรื่องโรคจิต

โรคจิต คือ โรคที่ผิดปกติทางอารมณ์ ความคิดและการแสดงออกรุนแรง ถึงขั้น
เสียการรับรู้ความเป็นจริง จนไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างปกติสุขเหมือนบุคคล
ทั่วไปในสังคม และมักไม่ยอมรับความเจ็บป่วยของตนเอง

โรคจิต ภาวะชาวบ้านที่เราคุ้นเคยกัน คือ คนบ้า คนป่วย คนเสีงสติ หรือคน
วิกลจริต สำหรับทางการแพทย์โรคจิตเป็นโรคที่มีความผิดปกติทาง ด้านความคิด
อารมณ์ การรับรู้ และพฤติกรรม

พฤติกรรม ที่ผิดปกติจะแสดงออกให้เห็นได้

ลักษณะต่างๆ ที่บ่งบอกว่าคนๆ นั้นเป็นโรคจิต พอสังเกตได้ดังนี้ คือ

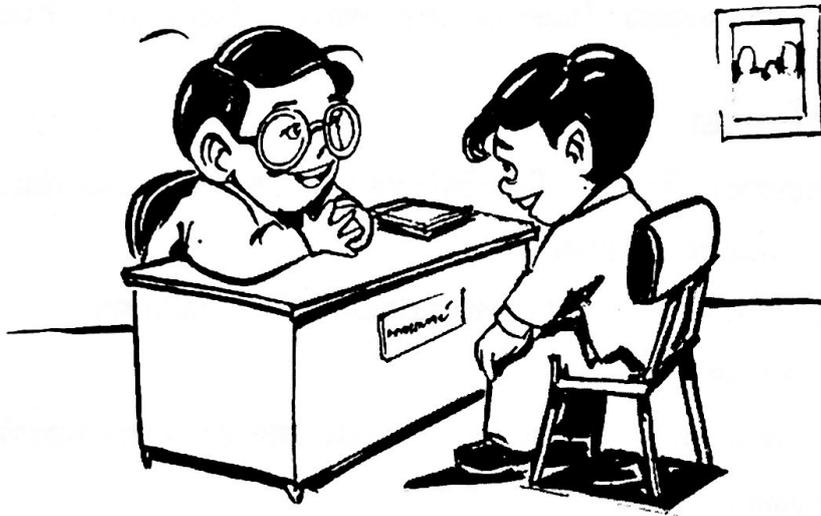
1. มีพฤติกรรมเปลี่ยนไป เช่น ทำทางแปลกๆ กราบไหว้ไปทั่ว เดินไปมา
2. ไม่รู้จักตัวเอง ไม่ยอมรับการเจ็บป่วย เสียการรับรู้ความเป็นจริง
3. บุคลิกลักษณะเปลี่ยนไปจากเดิม เช่น พูดคนเดียว หัวเราะคนเดียว
เก็บตัวไม่พูดคุยกับใคร
4. มีอารมณ์ไม่สมเหตุผล ไม่สอดคล้องกับความคิดหรือเหตุการณ์ในขณะนั้น

อาการของโรคจิต

- ความผิดปกติของพฤติกรรม มีบุคลิกที่ผิดแปลกไปจากเดิม เช่น เป็นคนร่าเริง
สนุกสนาน กลับกลายเป็นคนเขื่อง
- ความผิดปกติของความคิด เช่น อาการหลงผิด ได้เงินเสีงงคน มาพูดด้วย
พูดโต้ตอบคนเดียว
- ความผิดปกติของพฤติกรรมเคลื่อนไหว เช่น มีพฤติกรรมซ้ำๆ พูดซ้ำคิดซ้ำลง
หรือส่งเสีงงดัง เคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา
- ความผิดปกติในอารมณ์ เช่น การแสดงอารมณ์ ไม่สอดคล้อง กับเหตุการณ์
- มีอาการประสาทหลอน ภาวะขุ่นงับการรับรู้เวลา สถานที่และ บุคคลเสีงไป
- ความผิดปกติของความจำ การลืมประสบการณ์เก่าๆ หรือมีความจำ ที่สับสน

ผลข้างเคียงของการใช้ยา

การใช้ยา อาจมีผลข้างเคียงโดยเฉพาะในตอนแรก การที่เป็นเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่าร่างกายกำลังต่อสู้กับยา อาการเหล่านี้ ได้แก่ อาการง่วงนอน และปฏิกิริยาแบบพาร์คินสันชนิดหนึ่ง (การที่กล้ามเนื้อทำงานโดยไม่รู้ตัว ทำให้มีอาการกล้ามเนื้อเกร็ง ลั่น) และระแวงที่รับประทานยา ยังมีอาการแพ้ยาอื่นๆ เช่น ตัวแข็ง ลิ้นแข็ง ตาเหลือก ตัวเกร็ง กระสับกระส่าง อยู่ไม่ติดที่ เดินไปมา ปากแห้ง ง่วงซึม เดินไม่แกว่งแขน อาการแบบนี้ไม่เป็นอันตราย มีเวลาสามารถควบคุมอาการเหล่านี้ได้และมีข้อแนะนำในการปฏิบัติต่างๆ (เช่น ยาที่ทำให้ง่วงนอนให้รับประทานในเวลากลางคืนหรือก่อนเข้านอน) หากยังมีอาการเหล่านี้อยู่ ให้รีบพบแพทย์ทันที

การดูแล

1. ต้องได้รับยาตามแพทย์สั่งอย่างสม่ำเสมอไม่ควรเพิ่มงา ลดงา หรือหยุดงา
ด้วยตนเอง กรณีไม่ยอมกินงา หรือกินงาแล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษา
แพทย์

2. ให้งดสิ่งเสพติด มีนเมาทุกชนิด เช่น เหล้า เบียร์ งาม้า กัญชา ฯลฯ
เพราะจะทำให้มีอาการกำเริบ

3. ถ้านอนไม่หลับ ไม่ควรนอนเวลากลางวัน ควรกระตุ้นและ ให้กำลังใจ
ในการทำงาน ตามความสามารถที่มีอยู่ ไม่ควรอู้งานมากเกินไป

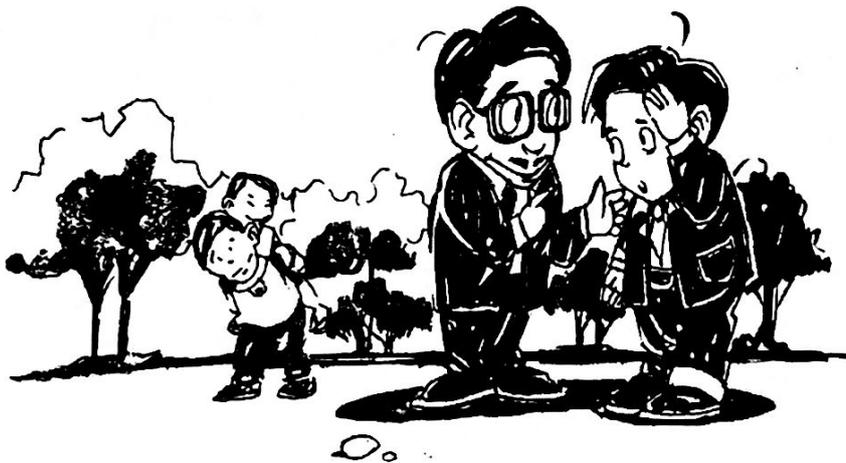
4. ควรปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานเหมือนคนปกติ เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมกิจกรรม
กับสมาชิกในครอบครัว และสังคมกับคนทั่วไป เพื่อให้ผู้ร่วมงานได้ปรับตัว
เข้ากับผู้อื่นได้

5. ไม่พูดจาขี้ขลาดให้เกิดอารมณ์ขุ่นเคืองใจ เช่น ตำหนิอย่างรุนแรง ๓:ดอก
ล้อเลียนใดๆ

6. ญาติไม่ควรบังคับหรือตามใจมากเกินไป ควรอธิบายให้เข้าใจเหตุผล

วิธีปฏิบัติต่อผู้ป่วยเมื่ออยู่ในชุมชน

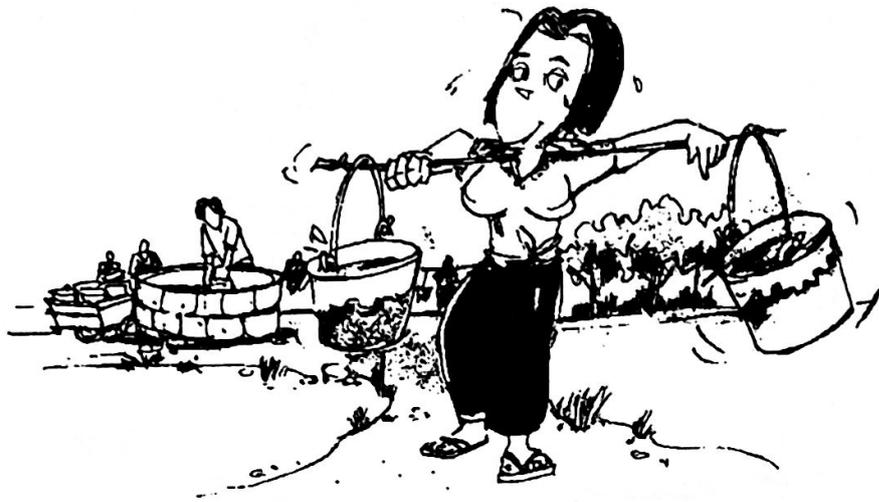
ส่งเสริมให้ผู้ป่วยปฏิบัติภารกิจด้วยตนเอง เช่น

การกวาดบ้าน

การถูบ้าน

การชักน้ำ

การหาฟืนและผ่าฟืน

การอาบน้ำ

การล้างจาน

การซักผ้า

การประกอบอาหาร

ข้อปฏิบัติที่ควรรู้

การจัดการกับความเครียด

ข้อเสนอแนะต่างๆ ที่ได้ผล

ความเครียด ไม่เพียงแต่เป็นประสบการณ์ที่ไม่น่าพึงพอใจและไม่พึงประสงค์ แต่ยังสามารถมีส่วนทำให้อาการป่วยกลับมามีอีก มีผลต่างๆ บางประการ คุณก็สามารถลดความเครียด ในชีวิตคุณได้

ผ่อนคลาย อะไรที่ทำให้คุณสงบจิตใจได้? การไปเดินเล่น? การหลับตา ฟังเพลงโปรดของคุณ? ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดก็ตาม ให้จัดการหาเวลาช่วงพิเศษ ในแต่ละวัน เพื่อที่จะผ่อนคลาย เมื่อคุณมีความสงบอยู่ภายในสิ่งต่างๆ ก็จะสงบลงใจคุณนั่นเอง

พูดคุยกับคนอื่น จินตนาการให้สิ่งต่างๆ สงบลงใจคุณมากเท่าไร ก็จะยิ่งกลายเป็นปัญหามากเท่านั้น ดังนั้นแทนที่จะรู้สึกโดดเดี่ยวว่าเครียด คุณก็ควรพยายามค้นหาสาเหตุเฉพาะของความเครียดและหาว่าจะทำอย่างไรกับสิ่งนั้นได้จริงๆ วิธีที่ดีที่สุด คือ การปรึกษาเพื่อน หรือผู้เชี่ยวชาญทางด้านสุขภาพ ซึ่งอาจสามารถให้ความช่วยเหลือได้ จากตัวอย่างเช่น หากมีปัญหาเรื่องการใช้รถโดยสาร พวกเขาอาจเดินทางไปเป็นเพื่อนคุณในช่วงสั้นๆ และค่อยๆ เพิ่มเป็นช่วงที่ยาวขึ้น จนคุณรู้สึกเครียดน้อยลง

ทำอะไรที่ละอย่าง การที่คุณมีเรื่องรบกวนใจหลายเรื่อง ในขณะเดียวกันย่อมทำให้คุณรู้สึกเครียดอย่างมาก คุณอาจรู้สึกทำอะไรไม่ถูกเพียงเพราะไม่แน่ใจว่าจะเริ่มต้นจัดการกับปัญหาใดก่อน การจัดการกับปัญหาทีละอย่าง ด้วยความหนักแน่นเป็นกฎทองคำในการลดความเครียดและจัดการในสิ่งต่างๆ ในชีวิตสำเร็จลง

การลดความเครียด

(สิ่งเหล่านี้ คือ สิ่งที่คุณจะบอกตัวเองและทำให้ได้ตามนั้น)

1. คุณจะไม่ใช่คนที่สมบูรณ์แบบหรือพวงงามจะเป็น
2. คุณไม่พวงงามทำให้ทุกคนพอใจตลอดเวลา
3. บางครั้งคุณจะละเว้นไม่ทำบางสิ่งที่ควรกระทำให้เสร็จ
4. คุณจะไม่พวงงามทำอะไรมากเกินไป
5. คุณจะรู้จักการปฏิเสธเมื่อเป็นประโยชน์ต่อคุณ
6. คุณจะจัดการให้มีเวลาสำหรับตนเองเท่านั้น
7. คุณรู้จักการพักผ่อนและปล่อยตัวให้ว่างจริงๆ เป็นช่วงๆ อย่างสม่ำเสมอ
8. คุณจะทำตัวเป็นคนน่าเบื่อ ไม่แต่งกายให้ดงามและไม่เร่งรีบเป็นครั้งคราว
9. คุณจะรู้สึกผิดเลงแม้แต่น้อย
10. โดงเฉพาอย่างจึ่งคุณจะไม่เป็นศัตรูตัวฉกาจของตนเอง แต่จะเป็นมิตรที่ดีที่สุดของตนเอง

การเตรียมพร้อมสำหรับการเจ็บป่วย

การเตรียมพร้อมกับการเจ็บป่วยอีกครั้ง ไม่ได้เป็นการมองในแง่ลบ หรือสรุปเอาว่าคุณจะป่วยอีก การเตรียมพร้อม หมายถึง การหลีกเลี่ยงสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดอาการต่างๆ หมายถึง การรู้ว่าควรระวังเหตุสิ่งใดบ้าง เพื่อที่คุณจะสามารถดำเนินชีวิตของคุณต่อไปได้

หลีกเลี่ยงสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดอาการ

บางครั้งอาการของโรคจะกลับมาอีกถึงแม้เราจะใช้ยา ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าเราทำสิ่งที่เอื้อให้เกิดอาการเหล่านั้น เช่น เครียด หรือใช้ยาเสพติด แต่ที่นั่นไม่ได้หมายความว่าสิ่งที่กล่าวมาคือสาเหตุของโรคจิตเวช สิ่งเหล่านี้เพียงอาจกระตุ้นให้เกิดอาการอีกครั้ง ดังนั้นเพื่อประโยชน์ของตนเอง คุณจึงควรหลีกเลี่ยงการใช้กัญชา งาม้า เหล้าแข็ง และสิ่งเสพติดอื่นๆ ที่ทำให้มีอาการเหล่านี้ ขงใช้สามัญสำนึก เพื่อหลีกเลี่ยงสภาพที่ถึงเครียด และพยายามหาทางลดความเครียด

เผื่อระวังอาการแรกเริ่ม

ในการป่วยแต่ละครั้งจะมีสัญญาณเตือน ให้คุณรู้ว่าคุณกำลังจะกลับไปป่วยอีกครั้ง ซึ่งได้แก่พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง สิ่งที่คุณคิดหรือคุณพูด ดังนั้นการระบุว่ามีอะไรบางอย่างจึงเป็นประโยชน์ โดยคุณอาจร่วมกับคนที่รู้จักดี และให้เขิงนบันทึกไว้ การทำเช่นนี้จะช่วยให้คุณสังเกตได้บ้างขึ้น ว่าคุณจะล้มป่วยอีกครั้ง เพื่อที่คุณจะขอความช่วยเหลือได้ทันเวลา

เตรียมผู้อื่นให้พร้อมด้วย

หากคุณเคยป่วยมาก่อน คุณอาจจะอาศัยประสบการณ์นี้ เพื่อเรียนรู้ว่าอะไรคือสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดอาการ เพื่อจะหลีกเลี่ยง และอะไรเป็นสัญญาณเตือนขั้นเริ่มแรก คุณสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์นี้ได้ว่า การสนับสนุนอะไรที่ช่วยให้คุณได้รับการช่วยเหลือโดยเร็ว และทำให้กระบวนการนี้ง่ายขึ้น ให้ปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิต ที่ให้การบำบัดรักษาคุณ รวมทั้งญาติพี่น้องและเพื่อนๆ ของคุณ ให้จัดชั้นตอนที่ทุกคนรู้และเห็นชอบด้วย หากคุณมีอาการกำเริบอีกครั้งว่าควรจะโทรศัพท์หาใครและต้องทำอะไรบ้าง

ให้จุดเบอร์โทรศัพท์แพคเกจของคุณ และบริการอื่นๆ ที่รวมทั้งเวลาทำการของ
แต่ละแห่งไว้ในสมุดบันทึก ให้สอบถามบริการศูนย์สุขภาพจิตในท้องถิ่นของคุณว่า
เปิดบริการในเวลากลางวัน หรือสุดสัปดาห์หรือไม่ หากพวกเขาไม่เปิดให้สอบ
ถามว่ามีสถานที่อื่นที่คุณสามารถติดต่อได้หรือไม่ หากคุณเกิดมีอาการและต้อง
ได้รับการรักษาพยาบาลนอกเวลาทำการ ให้สถานที่ซึ่งสามารถติดต่อได้นี้ไว้กับ
เพื่อนหรือญาติของคุณ เพื่อที่เขาจะได้ติดต่อขอความช่วยเหลือแทนคุณได้
หากคุณมีพฤติกรรมที่อาจทำร้ายตนเองหรือผู้อื่น เมื่อคุณป่วยให้พิจารณาที่ทำ
สัญญากับผู้ที่คุณไว้วางใจสัญญานี้เป็นการอนุญาตให้ผู้นั้นดำเนินการช่วยเหลือคุณ
แม้ว่าในขณะที่คุณป่วยนั้น คุณจะไม่เห็นชอบก็ตาม

การปฏิบัติตนต่อผู้อื่น

ข้อแนะนำต่างๆ ที่ได้ผล

การปฏิบัติตนต่อผู้อื่น นั้น อาจเป็นเรื่องที่หาทางความสามารถแม้ในช่วง
เวลาที่เลวที่สุด บ่อยครั้งการเจ็บป่วยทางจิตเวช ทำให้เราไม่รู้สึกไม่มั่นใจในตนเอง
และไม่แน่ใจว่าจะปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างไร มีหลักง่ายๆ บางประการ ทั้งช่วงให้
กระบวนการเรียนรู้ว่า ควรจะปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างไรบ้างนั้นง่ายขึ้น

ผลของการป่วยทางจิตเวช ที่สำคัญประการหนึ่งคือ ผลกระทบต่อวิธีการที่
เรามองจะจัดการกับข้อมูลต่างๆ เนื่องจากการสนทนากับผู้อื่น เป็นเรื่องที่ต้อง
อาศัยความคิดอย่างมาก ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจเลยที่บางครั้งดูเหมือนว่า
การพูดคุยเป็นเรื่องที่ต้องใช้ความพยายามอย่างถึง เราไม่ควรปล่อยให้คนอื่น
มาคุยกับเราจนเหนื่อยรับ แต่การร้องทุกข์มากเกินไปก็ไม่ใช่การดีเช่นกัน

ดังนั้นการเลือกทางสายกลางที่เรารู้สึกสบายใจจึงดีที่สุด เพราะถึงอย่างไร
เราก็เป็นมนุษย์ที่เข้าสังคม ดังนั้นการที่จะติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นจึงเป็นเรื่อง
ธรรมชาติ และเป็นเรื่องที่ต้องจำเป็นสำหรับเราทุกคน

การอยู่ร่วมกับผู้อื่น

บางครั้งดูเหมือนว่า การอยู่ร่วมกับผู้อื่น เป็นเรื่องที่น่าลำบากเกินกว่าจะรับมือได้ ให้ลองคิดถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิต และจินตนาการว่ามีขั้นตอนอะไรบ้างที่คุณสามารถทำได้ เพื่อช่วยให้สถานการณ์ดีขึ้นเช่น

การสนทนา ให้คุณลองเตรียมคำตอบไว้ก่อน เช่น เมื่อมีคนถามว่าคุณทำอะไร นอกจากนั้น คุณอาจจะเตรียมคำพูดและคำถามไว้เพื่อใช้เมื่อจำเป็น

การจดบันทึก เป็นการง่ายเมื่อไม่สามารถบรรยายถึงคำมาพูด และรู้สึกอับอายเมื่อคุณจำเป็นต้องอธิบายอะไรบางอย่าง

การรอคอยตามลำพัง ในขณะที่อยู่ร่วมกับคนอื่นนั้น เป็นสิ่งดีแต่คุณก็ไม่ควร
รู้สึกว่าการใช้เวลาตามลำพัง เป็นสิ่งที่ผิดหรือน่าอาย ชีวิตเป็นของคุณและคุณ
ย่อมรู้ว่า คุณรู้สึกสบายใจที่ได้ทำอะไร ในเวลาใด หากคุณรู้สึกเหงาให้จำไว้ว่า...

การวิตกกังวล ทำให้เรื่องราวเลวร้ายยิ่งขึ้น การวิตกกังวลอาจเกิดจากการ
ปวดใจที่ไม่มีสาเหตุจริงๆ ดังนั้นจงอย่าพวงามเสียเวลาไปกับการวิตกกังวล

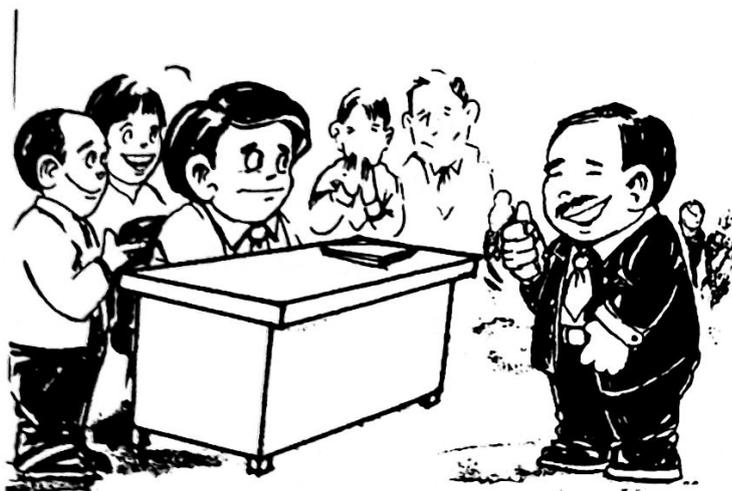
การติดต่อสัมพันธ์ธรรมดา ก็เป็นเรื่องพิเศษเช่นกัน พวงามสร้างความ
สัมพันธ์ที่เป็นกันเอง ไม่มีความเครียดและสม่ำเสมอกับผู้คน เช่น เพื่อนบ้าน
และคนข้างของ

ขึ้นอยู่กับคุณเช่นเดียวกับคนอื่น หากผู้คนในโลกไม่มาหาคุณ ให้ลอง
พิจารณา หรือขอความช่วยเหลือ ในการที่จะเป็นสมาชิกชมรม หรือ โครงการ
ในชุมชน และเข้าร่วมกิจกรรมสังคมต่างๆ ของกลุ่มเหล่านั้น

การฟื้นฟูสมรรถภาพทางจิตเวช

การฟื้นฟูสมรรถภาพทางจิตเวช หมายถึง กระบวนการที่ใช้ทีมจิตเวชกับครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้ที่มีความบกพร่อง/พิการทางจิต เพื่อให้เขาเหล่านั้นสามารถใช้ศักยภาพที่ตนเองมีอยู่ให้มากที่สุด หรือลดความบกพร่อง พิการให้เหลือน้อยที่สุดหรือหมดไป โดยจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เขาเหล่านั้นกลับคืนสู่สภาวะปกติ หรือใกล้เคียงปกติ รวมทั้งมีความรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ที่ตลอดจนความสามารถในการใช้ชีวิตด้วยตนเองเหมือนคนทั่วไป ในสังคม

หลักการของการฟื้นฟูสมรรถภาพ

1. ผู้ป่วยจะต้องเต็มใจเข้าร่วมในทุกกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพ
2. มีการเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ จากสถานการณ์เฉพาะ
3. ผู้ป่วยแต่ละรายจะได้รับการฝึกที่มีจุดมุ่งหมายที่มุ่งเน้นต่างกัน (*individualized skill goals*) ดังนั้น โปรแกรมที่ใช้ฝึกจะเป็นเฉพาะบุคคล
4. การปรับสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี อาจไม่ทำให้การพัฒนาทางทักษะของผู้ป่วยดีขึ้นก็ได้
5. ปัญหาของผู้ป่วยมักจะเป็นปัญหาร่วมกันระหว่างผู้ป่วยและสิ่งแวดล้อม
6. การพยายามทำให้ผู้ป่วยรู้สึกพึงพียงน้อยที่สุด ซึ่งจะช่วยให้เขาสามารถช่วยเหลือตนเองได้
7. การให้ความหวัง (*hope*) เป็นสิ่งสำคัญของกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยจะต้องตั้งความหวังให้สูง เพื่อให้เรามีความพยายามที่จะพัฒนาผู้ป่วยให้ไปจนถึงจุดมุ่งหมายที่เราต้องการ

ขั้นตอนการฟื้นฟูสมรรถภาพ

1. ทำกิจกรรม (*Activity*)
2. ทดลองทำงาน (*Work*)
3. ประกอบอาชีพ (*Employment*)

1. การทำกิจกรรม (Activity)

หมายถึง การฝึกทักษะพื้นฐานเบื้องต้นที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต ทำให้ผู้ป่วงมีความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง และรู้คุณค่าของตนเองในการทำกิจกรรมที่มีความสามารถของเขา

2. ทดลองทำงาน (Work)

เป็นการเน้นทักษะพื้นฐาน ในการทำงานและทักษะทางสังคมที่สูงขึ้นจากชั้นของการทำกิจกรรม จึงไม่มุ่งเน้นการประกอบอาชีพ แต่เน้นเพื่อให้ผู้ป่วงสามารถพัฒนาอุปนิสัยในการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถทนต่อความกดดันจากการทำงานได้ โครงการทดลองทำงานในสถานการณ์จำลอง

ทักษะพื้นฐานในการทำงาน

1. ความสามารถในการปฏิบัติตามคำสั่ง
2. ความสามารถในการทำงานให้เสร็จเรียบร้อย
3. การตรงต่อเวลา
4. ความสามารถในการสนทนากับผู้อื่นอย่างเหมาะสมกับผู้ร่วมงานในเวลาที่เหมาะสม
5. ความสามารถในการทำงานได้เอง
6. ความสามารถในการทำงานร่วมกับคนอื่น
7. ความสามารถในการตัดสินใจ
8. เป็นมิตรและช่วยเหลือผู้อื่น
9. ความซื่อสัตย์
10. รู้จักทำงานทำ ไม่อู้อ้อ สามารถทำงานทำตัวเองโดยไม่ต้องมีคนคอยบอกให้ทำ
11. ความสามารถในการยอมรับคำวิจารณ์และพยายามปรับปรุง
12. รู้จักขอความช่วยเหลือหรือขอคำแนะนำ/ที่เกี่ยวของกับงาน/ได้เมื่อจำเป็น
13. แต่งกายเหมาะสม
14. ไม่โต้เถียงกับนางจ้าง
15. มีความรับผิดชอบ
16. ทำงานของตัวเองให้ดีที่สุด

3. การประกอบอาชีพ (Employment)

เป็นการออกงานทำ หรือทำงานแล้วรับจ้างตามศักยภาพ ที่ยังคงมีอยู่จะเป็นทั้งแบบการประกอบอาชีพในตลาดแรงงาน หรือการประกอบอาชีพโดยมีการช่วยเหลือสนับสนุน (Supported employment) หรืองานอิสระ

บรรณานุกรม

- ปัทมา ศิริเวช.บทพรรณนาธิการ ผู้ป่วยทางจิตเวชการฟื้นฟูสมรรถภาพ *People with Mental Illness and Rehabilitation*.วารสารสุขภาพจิต แห่งประเทศไทย.2544.
- ไพลิน โพธิ์สุวรรณและคณะ. ความรู้จากการติดตามเยี่ยมผู้ป่วยจิตเวชและครอบครัว ในชุมชนจังหวัดสกลนคร.ขอนแก่น:โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์, 2544.
- สุชาดา สาดศรีเจริญ. โครงการพัฒนารูปแบบการฟื้นฟูสมรรถภาพ. เอกสารประกอบโครงการสัมมนาปรับเปลี่ยนการฟื้นฟูสมรรถภาพ. โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์.กรมสุขภาพจิต.2547.
- สมาคมเพื่อผู้บกพร่องทางจิต.คู่มือการดำเนินชีวิตกับโรคจิต . นนทบุรี: ร้านเพื่อน โรงพยาบาลศรีธัญญา, 2546.
- โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือการชักกิจกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลผู้ป่วยโรคจิตในชุมชน.อุบลราชธานี: โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์, 2541.

ກາດພະວກ

สรุปพฤติกรรมผู้ป่วย

ชื่อ - สกุล.....

ที่อยู่.....

พฤติกรรม	ครั้งที่ 1/ วคป.....	ครั้งที่ 2/วคป.....
- รบกวนความสงบผู้อื่น		
- ขอบอุงุคนเลิงว		
- อารมณดี		
- สามารถอุงุรุมกับผู้อื่นได้		
- ไปงานเทศการหรืองานสังคม		
- ชวงทำงานบ้าน		
- ชวงทำงานอาชีพของครอบครัว		
- ประกอบอาชีพเลิงงตนเองได้		
- รับประทานงาได้เอง		

สรุปพฤติกรรมผู้ป่วยโดยใช้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรม
ของผู้ป่วย พร้อมทั้งลงวันที่สรุปพฤติกรรมในแต่ละครั้ง

กำชกไข่่มก

เป็นลงทุน

9,900 บาท (รวมชุด อุปกรณ์ วัสดุ)

รายได้

18,000 บาท/เดือน หรือ 500 บาท/วัน
หรือเฉลี่ย 10-15 บาท

วัสดุ/อุปกรณ์

กระดาษผสมเครื่องตี (Sheet)
หวดหรือโถแก้วสำหรับใส่น้ำ
ธนาชาติต่าง ๆ กล้วย ไข่ต้ม
กระตักน้ำร้อน หลอดใส่ฟอง หม้อต้มนม

แหล่งจำหน่ายอุปกรณ์ ตลาดทั่วไป

ส่วนผสม

ส่วนผสม
ไข่ต้ม 50 กรัม
น้ำสะอาด 2 ลิตร
คอปฟองนม 300 กรัม

วิธีทำ

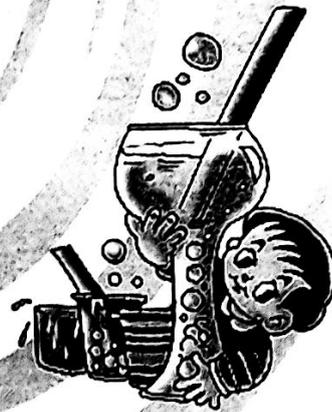
1. ต้มน้ำให้เดือด จากนั้นใส่ใบชา
ใส่ออกกรองเอา
2. กรองเอากากของใบชาออกไปให้เรียบร้อย (ต้ม
คอปฟองนมและน้ำสะอาดวางลงไป คนให้เข้ากัน
3. กรองอีกครั้งเพื่อให้น้ำใสไม่มีเศษของใบชาเหลือ
อยู่ในนม

ไข่่มก

ส่วนผสม ไข่่มกผสมนม 100 กรัม
น้ำสะอาด 2 ลิตร น้ำตาลทรายแดง
2 ช้อนโต๊ะ

วิธีทำ

1. ต้มน้ำให้เดือดผ่าน
2. ใส่ไข่่มกลงไปต้มจนสุก (นานประมาณ 30 นาที)
ก่อนนำออกจากเตา
3. นำส่วนผสมน้ำเย็น เติมน้ำตาลทรายแดงคนให้เข้ากัน
ปิดฝาพักไว้จนไข่่มกของตัว ก็นำไปใช้ได้

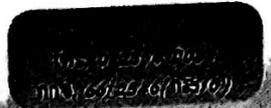
ตลาด/แหล่งจำหน่าย จำนวนนม น้ำร้อนเย็น บจล. ส่วนสรรพสินค้า

ข้อแนะนำ

การทำเครื่องตีชกไข่่มก สามารถนำไปประยุกต์ใช้ผสมกับส่วนผสมต่าง ๆ ได้ เช่น มะม่วง
ตะไคร้ร้อน กระเทียมหอม มะเขือเทศกึ่งอวช เพื่อเพิ่มสีสัน ธนาชาติ และสรรพคุณ
และจัดเป็นการสนับสนุนผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

บริการ ชัก อป รีด

เป็นลงทุน

เครื่องรีดประมาณ 20,000 บาท (ไม่รวมค่าเช่าบ้าน)
/ เครื่องซักผ้าแบบถัดเดียว ราคาประมาณ 15,000 บาท
เช่าที่รีด ประมาณ 1,000 บาท ใ้รีดผ้า ประมาณ 700 บาท)

รายได้

ประมาณ 10,000 บาท ขึ้นไป/เดือน

ตลาด/อุปกรณ

เครื่องซักผ้าแบบถัดเดียว เครื่องรีดผ้า กะละมังซักผ้า
สบู่ซักฟอก น้ำยาปรับผ้านุ่ม น้ำยาขจัดคราบไคล
น้ำยารีดผ้าเรือบ ไม้รีดขนสัตว์ ราวแขวนขนสัตว์

แหล่งจำหน่ายวัสดุอุปกรณ์

ร้านจำหน่ายเครื่องใช้ไฟฟ้า ร้านสรรพสินค้าทั่วไป

วิธีดำเนินการ

ขั้นตอนการชัก อป รีด

1. เจดผ้าขาว-สำลี ออกจากกัน เพื่อนำผ้าขาวมาซักก่อน แล้วจึงซักสำลีทีหลัง
แล้วแยกผ้าที่มีเนื้อผ้าประเภทเดียวกันซักรวมกัน ผ้าเนื้อขนหนาก ๆ เช่น ผ้าขนสัตว์
ควรซักต่างหาก ถ้ามีรอยเปื้อนให้ใช้น้ำยาขจัดคราบไคลป้ายบริเวณที่เปื้อนก่อน
2. เป็นผ้าไม่เครื่องซักผ้า ไม่ซักซักฟองลงในเครื่อง นำผ้าขาวใส่ลงในอ่างความจุ
ของเครื่อง แล้วกดปุ่มการทำงานตามระบบของเครื่องนั้น ๆ และทำการครบทุกขั้นตอน
(จึงได้ใจจากคู่มือการทำงานของเครื่องซักผ้า)
3. เมื่อเครื่องรีดผ้าเสร็จแล้ว นำผ้าที่ปั่นจนแห้งมารีดให้เรียบ จึงพับหรือรีดผ้าให้เรียบร้อย
ควรใช้ไม้รีดขนสัตว์หรือไม้รีดผ้าให้เรียบ รีดผ้าป็นชิ้นเนื้อเบา ๆ
ควรใช้ผ้าขาวชุบน้ำหมาด ๆ วางทับแล้วจึงรีด จะช่วยให้เนื้อผ้าไม่แข็งและรีด
ได้ง่ายยิ่งขึ้น เมื่อรีดเสร็จ นำไปใส่ไม้แขวนหรือแขวนไว้ที่ราว รีดถูกค่าน่ารับ

อัตราค่าบริการ

- เสื้อผ้าทั่วไป ชิ้นละ 10-15 บาท
- ชุดสูทหรือชุดสูท ชุดเครื่องแบบข้าราชการ 20 บาท/ชุด
- จำนวน 50 บาท/ชิ้น
- ราคาซักผ้า 600-900 บาท/60 วัน/เดือน

ทำเล

หมู่บ้านจัดสรร คอนโดมิเนียม อพาร์ทเมนท์ ตึกแถว

ข้อแนะนำ

1. ถ้ามีเงินทุนน้อย สามารถปล้งจมนเป็นเครื่องซักผ้าแบบ 2 ถัง ราคาประมาณ
เครื่องละ 5,000 - 7,000 บาท เพื่อลดเงินลงทุนลง
2. ควรศึกษา "รับซักผ้ารีด" ทีเดียวไปมันคุ้มค่า
3. คุณอาจหาเครื่องรีดที่มีมือรีดการบริการ ระยะเวลาตามกำหนด

กรมการศึกษาดูงาน กระทรวงแรงงาน

ขอสงวนลิขสิทธิ์
โทร 0-2254-0218
โทร 0-2254-0216

ผักผลไม้แปรรูป

เป็นลงทุน

ประมาณ 500-1,000 บาท

วัสดุ/อุปกรณ์

มีด ภาชนะล้าง ผัก หม้อ ภาชนะบรรจุ ขวดโหล
ขวดแก้วหรือไซ ที่มีฝาปิด อุปกรณ์ล้างผัก

ส่วนผสม

หั่นผักสดของสารบร

ข้าวสีกากาด 1 กิโลกรัม น้ำตาลทราย ๑ ถ้วยตวง
แคโรท ๑ ช้อน น้ำส้มสายชู ๑ ถ้วยตวง
หอมแดง ๒ รีด เกลือ 1/๔ ถ้วยตวง
พริกชี้ฟ้า เจริง เกลืออง ๑๐๐ ๑ ช้อน น้ำ 1/๒ ถ้วยตวง

วิธีทำ

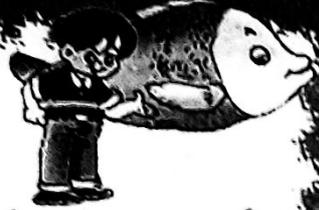
- ล้างข้าวสีกากาด แคโรท ปอกเปลือกหั่นเป็นแท่งยาวขนาด ๑ นิ้ว
- ปอกหอมแดงล้างน้ำแล้วผ่าครึ่ง ล้างพริกชี้ฟ้าออกเป็น ๑-๒ ตอน
- นำผักไปแช่กรดมะนาว ๑๐ (กรดมะนาว ๑ กรัม ในน้ำ / ลิตร) นาน ๒๐ นาที
- จากนั้นนำไปแช่ในแคลเซียมคลอไรด์ ๑๐ (แคลเซียมคลอไรด์ ๑ กรัม ในน้ำ / ลิตร นาน ๒๐ นาที)
- นำผักไปลวกในน้ำเดือด แคโรทลวก ๑ นาที ผักอื่น ๆ ลวก ๗ นาที น้ำร้อนชั่งในตะแกรงให้สะเด็ดน้ำ
- เตรียมน้ำเชื่อมโดยผสมน้ำ น้ำตาลทราย น้ำส้มสายชู และเกลือเข้าด้วยกัน นำไปต้ม ทิ้งไว้ให้เย็น
- เรียงผักในขวดโหลเทน้ำเชื่อมลงไป ใส่ของแห้งปิดทับ และนำถุงอ็อกซิเจนน้ำทำปรี เพื่อไม่ให้ผักลอม (ถุงใบแรกใส่เพื่อถักน้ำในถุงแตกจะได้ไม่ปนกับน้ำผักกาดของ) ทิ้งไว้ ๑ วัน นำไปจำหน่ายรับประทานได้

กรมการศึกษาดูงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กองส่งเสริมการเกษตร
โทร ๐-๒๖๕ ๐๐๒
ถนน ๗/๒๖ (กม.๖)

เลี้ยงปลาที่บ่อกิม

รายได้ ประมาณ 16,000-20,000 บาท/รุ่น/กระชัง
(ราคา 50-70 บาท/กิโลกรัม)

แหล่งจำหน่ายอุปกรณ์
ตลอดจน เสิร์นาคูของ

เป็นลงทุน

ครั้งแรกประมาณ 20,000-30,000 บาท/รุ่น/กระชัง
(เป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการทำการเลี้ยง
สำหรับรุ่นปลาและค่าอาหารปลา)

แหล่งจำหน่ายพันธุ์ปลา/อาหาร

บริษัท กรุททพสารัมเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

บริษัทในเครือเอเชียนูเทคภัณฑ์ซึ่งได้จัดซื้อสิทธิ์เลี้ยงพันธุ์ปลาที่บ่อกิมไว้

วิธีดำเนินการ

1. สถานที่ในการเลี้ยงปลาที่บ่อกิมในกระชัง ควรเป็นแม่น้ำขนาดใหญ่ ความลึกไม่ต่ำกว่า 3 เมตร มีน้ำไหลตลอดเวลา ไม่มีชุมชนหรือโรงงานอุตสาหกรรมในบริเวณนั้น ควรอยู่ไกลจากปากอ่าวทะเล อย่างน้อย 20 กิโลเมตร เพื่อไม่ให้น้ำมีการเปลี่ยนแปลงคุณภาพมากเกินไป
2. กระชัง ขนาด 5x5 เมตร สามารถปล่อยพันธุ์ปลาได้ 300-1,000 ตัว
3. อาหารของปลาที่บ่อกิมเป็นอาหารสำเร็จรูป
4. เมื่อเลี้ยงปลาที่บ่อกิมครบ 4 เดือน ปลาที่บ่อกิมจะมีขนาดน้ำหนักอยู่ที่ 5-7 กิโลกรัม ซึ่งจะจับจำหน่ายได้ (ปลา 1 กระชัง น้ำหนักประมาณ 200 กิโลกรัม ราคาต่อกิโลกรัมละ 50-70 บาท)

ตลาด/แหล่งจำหน่าย

ตลาด สหกรณ์ปลา หรือทางบริษัท
กรุททพสารัมเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำกัด เป็นผู้รับซื้อ

สถานที่ให้คำปรึกษา

บริษัท กรุททพสารัมเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำกัด

ข้อแนะนำ

1. นอกจากเลี้ยงปลาที่บ่อกิมในกระชังแล้ว ยังสามารถเลี้ยงในบ่อดินที่มีขนาด 4 ไร่ขึ้นไป ลึก 2 เมตร ที่มีน้ำกรอง ความเค็ม 15-25 ppt หรือเลี้ยงในแก่งหรืออ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ในรูปกระชังก็ได้
2. เนื่องจากปลาที่บ่อกิมเป็นปลาเนื้อที่มีคุณภาพสูง ราคาดี และมีราคาไม่แพงสามารถซื้อได้ทั่วไป ใช้ปรุงอาหารได้หลากหลาย จึงน่าจะเป็นที่ต่ออกการของตลาดมากขึ้นเรื่อย ๆ

กรมการเจ้าหน้าที่ กระทรวงแรงงาน

กองส่งเสริมการมีงานทำ

โทร. 0 2354 0088

โทร. 066/2516(039)

เปิดร้านเช่าหนังสือ

รางวัล

เป็นรางวัลจากอัตราค่าเช่าหนังสือต่อวัน
ขึ้นอยู่กับยอดเงินจากทั้งหมด เป็น 30 บาทต่อเดือน
5 บาทต่อเดือน เป็นต้น

เงินลงทุน

ประมาณ 50,000 บาท
(ไม่รวมค่าตกแต่ง)

วัสดุ/อุปกรณ์

จำนวนหนังสือ 100-200
กระดาษหรือห่อหนังสือ
ตู้โชว์ (เคาน์เตอร์) 2-3
เครื่องปรับอากาศ
ปลั๊กหนังสือ 20-30เล่ม

แหล่งจำหน่ายหนังสือ

- นิคมสาร การ์ตูน ไลน์ ร้านขายหนังสือทั่วไป ร้านขาย
การตูนในห้างสรรพสินค้า และร้านขายหนังสือในสวนจตุจักร
- นวนิยาย ไลน์ ร้านขายหนังสือในสวนจตุจักร
ร้านสรรพสินค้า บริเวณเมืองสาทรเกษม และจามลัปดา
หนังสือต่อจากโรงพิมพ์ที่ประมาณสถานีรถไฟบางกอกใหญ่
- ๓ ศูนย์การพิมพ์แม่ข่ายหนังสือ

ข้อแนะนำ

1. หากมีเงินลงทุนน้อย ก็สามารถเริ่มต้นจากหนังสือ
เช่าบ้านน้อย ๆ แล้วค่อยๆ ได้มาเพิ่มทุนเรื่อยๆ ไป
2. หนังสือนวนิยาย ควรซื้อไปก่อนแทนประเภท
เพราะขายง่ายกว่า
3. ควรใช้วิธีการซ่อมหนังสือ เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการ
ไปจ้างซ่อม
4. สำหรับนวนิยาย นอกจากซ่อมแซมบ้านเช่าแล้ว ยัง
ได้แก่ บริษัทสำนักพิมพ์โรสพลาซาส์ จำกัด
สำนักพิมพ์บุษยามรินทร์
สำนักพิมพ์ ๓ ป่านวรรณกรรม
บริษัทรวมสาธิต จำกัด

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ประกอบอาชีพ ควรเป็นคนที่มีหนังสือหรือของอ่านหนังสือ
ละเล่นพอสมควร เพื่อสามารถให้บริการลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ควรพิจารณาทำเลที่ตั้งร้านให้เหมาะสม เช่น แถวสวนจตุจักร บริเวณ
ใกล้สวนจตุจักร หรือสวนจตุจักร เป็นต้น
3. จัดวางหนังสือให้โปร่ง ส่วน ข้อควรระวังหนังสือให้ดู
เหมาะสม สะอาด/ดูใหม่
4. จัดหนังสือตัวอย่าง ๆ เช่น ไลน์ การ์ตูน นวนิยาย
นวนิยายแปล (จีน-ฝรั่ง) นิยายสาร โศกนาฏกรรม นวนิยาย
ติดต่อกันสำนักพิมพ์โรสพลาซาส์ เพื่อให้ลูกค้าทราบหนังสือว่ามี
อะไรบ้างได้บ้างและราคาพิเศษ หรือใช้ของตัวอย่างที่มีราคาสูง
สำหรับดึงดูดลูกค้า ควรติดป้ายราคาหนังสือทั่วไปไว้
เพื่อความสะอาดและอย่าได้วันละเป็นสิบ
5. เมื่อมีหนังสือตัวอย่าง ๆ มาแล้ว ควรนำกระดาษ
ซ่อมกระดาษอีก เมื่อไปทานหนังสือ
6. ไม่ควรขายหนังสือต่อลูกค้าโดยไม่คิดค่าเช่าหนังสือ
เพราะลูกค้า
7. วิธีการให้บริการ
- การสมัครเป็นสมาชิก โดยให้ทำบัตรเป็น บัตรประชาชน
หรือบัตรสมาชิกที่คล้ายบัตรประชาชน แต่ไม่รวมค่าบัตรไป
- การวางตัวทำ โดยวางตัวเป็นคำพูดที่ฟังแล้วมีเสน่ห์
ทำให้ลูกค้าอยากเช่าหนังสือ เมื่อไปเช่าหนังสือควรมีบัตร
และบัตรสมาชิกด้วย
8. อัตราค่าเช่า ขึ้นอยู่กับประเภทของหนังสือ เช่น
- นวนิยาย อาจเช่าตามจำนวนเล่ม-วัน หรืออาจเป็นเล่ม
ราคาทั้งหมดต่อวัน
- การ์ตูนและนิยายสาร อาจเช่าตามจำนวนเล่มต่อวัน
ราคาทั้งหมดต่อวัน
9. การให้บริการ ควรรอบคอบ-ทันต่อเหตุการณ์ เช่น ผู้เช่า
นวนิยายเป็นเล่มๆ โทษที่หนักหรือเสียหาย หรือเช่า
ตามหนังสือประเภทใดก็ตามอ่านโดยไป เป็นต้น

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
โทร: 0 2332 0033
โทร: 0 2332 0032

ทำปุ๋ยน้ำชีวภาพจากพืช

รางวัล

ประมาณ 2,000-3,000 บาท

ส่วนผสม

กากน้ำตาล 250 ซีซี เอ็นจุนทรีย์
250 ซีซี น้ำ ๘ ลิตร วัตถุดิบ
(เศษผัก แลไม้หรืออาหาร)

เป็นลงทุน

ประมาณ 1,000 บาท (กากน้ำตาลราคาเฉลี่ยขณะนี้
180 บาท 5 (ลิตร) ถึง 200 ลิตร ราคา 120 บาท)

แหล่งจำหน่ายวัสดุอุปกรณ์

เอ็นจุนทรีย์ (มีชื่อเรียกเป็นทางการว่า "ทลน") อบรมได้
หรือจากกรมที่ดินจังหวัดทุกแห่งหรือซื้อได้ตามร้าน
เคมีภัณฑ์ (มีชื่อทางการค้าหลายชื่อ ว่า ไบโอบีด เอช 60
หรืออีเอ็ม)

วัสดุอุปกรณ์

ถังมีฝาปิด กดปุ๋ยม กากน้ำตาลหรือกากน้ำตาลทรายแดง
หัวเอ็นจุนทรีย์ ๖๖เศษอาหาร

วิธีทำ

- ๑ เติมน้ำ ๘ ลิตรใส่ถัง
- ๒ เทกากน้ำตาลลงจาน้ำ
- ๓ ใส่หัวเอ็นจุนทรีย์ แลหัวปิดฝาทิ้งไว้ ๒ วัน
- ๔ นำเศษอาหาร เศษผัก เปลือกผลไม้ ใส่กดปุ๋ยม แล
นำเอ็นจุนทรีย์ใส่ในกดปุ๋ยม หากน้ำเอ็นจุนทรีย์ไม่มาก
พอที่จะผสมเศษอาหารในกดปุ๋ยมให้เติมน้ำเปล่าลงกาก
น้ำตาล (หรือกากน้ำตาลทรายแดง) ในสัดส่วน น้ำ
๘ ลิตร กากน้ำตาล 250 ซีซี
- ๕ ทิ้งไว้ประมาณ ๘ วัน ก็สามารถนำเอาน้ำเอ็นจุนทรีย์
ชีวภาพมาใช้ได้แล้ว

กรมการศึกษาดูงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กองส่งเสริมการมีงานทำ

โทร. ๐ ๒๖๖ ๐๐๘๘

อกจ. ๗๘/๒๕๔๖(กสปร)

จัดสวนขวด

ราคาได้

60,000 บาท/ต้น/รุ่น 20,000 บาท

แหล่งจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์

สวนจตุจักร

เงินลงทุน

20,000 บาท /ขวดใหญ่ 60 บาท/ขวด
ต้นไม้ 10 บาท/ต้น
ทราย 15 บาท/ถุง
ต้นไม้ 10-20 บาท/ถุง

อุปกรณ์

ขวดแก้ว/พลาสติก ขนาด 100-200 มล. ไม้ไผ่ ไม้จิ้มฟัน ไม้
แปรงสีฟัน ไม้ขีดไฟ ทราย วัสดุปลูก ฟิล์มพลาสติก
(ใบสีทองแดง) ฟิล์มกันชื้น (พลาสติก) ฟิล์มกัน
ฝุ่นกันแดด (สำหรับปิดหรือทำความสะอาด)

วิธีทำ

- นำขวดหรือโหลมาทำความสะอาดบริเวณที่มีรอยฉีกขาด โดยนำสารบ่มฆ่าเชื้อราในขวดล้างด้วยน้ำสะอาด 3 ครั้ง จากนั้นใช้ฟองน้ำเช็ดขวดให้แห้ง ทำซ้ำด้วยของดีอื่น จากนั้นนำกระดาษหนังสือพิมพ์ห่อให้มิด
- ขอใบประกาศจัดสวนขวด แล้วนำกระดาษรองในขวด โดยใช้เบรคหรือใบไม้ที่สะอาดตามลักษณะ หากไม้จิ้มฟันขาด ไม้ไผ่ใช้หมักฆ่าเชื้อให้จืดแล้วนำไปใช้
- ใส่หินในขวด เพื่อวางขวดไม้จิ้มฟันไว้และให้รูปลูกต้น นำทรายมาหว่านที่ชั้นรองขวด แล้วรดน้ำจนชุ่มพอชุ่มแล้วรดน้ำ เมื่อกระดาษที่ห่อขวดแห้งแล้วจึงนำขวดออกจากกระดาษให้แห้งสนิท เพื่อป้องกันความชื้น
- นำดินไม้ที่มีเป็นขุยแล้วรดน้ำจนชุ่มพอชุ่ม แล้วรดน้ำจนชุ่มพอชุ่ม แล้วนำดินไม้ที่รดน้ำจนชุ่มพอชุ่มแล้วรดน้ำจนชุ่มพอชุ่ม แล้วนำดินไม้ที่รดน้ำจนชุ่มพอชุ่มแล้วรดน้ำจนชุ่มพอชุ่ม
- นำขวดมาใส่ในจุดที่ส่องแสง สำหรับรดน้ำหรือรดน้ำ

ตลาด/แหล่งจำหน่าย

ตลาดจตุจักรนัดค้า ย่านสวนจตุจักร

ข้อแนะนำ

- ควรเลือกขวดที่มีพื้นที่ภายในใช้ขวดขนาด 100-200 มล. และปากขวดไม่ควรกว้างเกินไป
- ควรนำดินมาใส่ในขวดก่อนเพื่อฆ่าเชื้อ ทำให้ดินไม้ได้วางรากพืช
- ควรกับสวนขวดไว้ในที่ร่ม ช่วงประมาณ 3-5 เดือน ไม่ควรรดน้ำ แต่ให้ดินชุ่มชื้น โดยใช้รดน้ำได้พอประมาณ นำไปวางน้ำค้างบ้าง และควรเปิดปิดสวนขวดสลับวันบ้าง

กรมการศึกษาดาน-เกษตรสวนจตุจักร

กองส่งเสริมการศึกษาดาน
โทร. 0 2554 0099
โทร. 62/2556(กวด)

รายชื่อคณะผู้จัดทำ

คณะที่ปรึกษาวิชาการ

1. นางแพทจงทวี	ต๋องเสรี	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์
2. นางสุชาดา	สาครเสถียร	นักวิชาการสาธารณสุข 9 ชช
3. ผศ.เทีจม	ศรีคำจักร	ผู้ทรงคุณวุฒิ 8
4. นางละเอีจด	ปัญญาใหญ่	พยาบาลวิชาชีพ 8
5. นางวัชนี	หัตถพนม	พยาบาลวิชาชีพ 7
6. นางสาวจัญญ	อึ้งสำราญ	พยาบาลวิชาชีพ 7

คณะทำงาน

1. นางกมลลักษณ์	กำจาก	เจ้าหน้าที่อาชีวบำบัด 6
2. นางอมรรัตน์	พุลทอง	เจ้าหน้าที่อาชีวบำบัด 5
3. นางสมศักดิ์	แสนสุริวงษ์	เจ้าหน้าที่อาชีวบำบัด 4
4. นางสาวอำพร	โปสจา	นักอาชีวบำบัด 4
5. นางสาวปณิตา	จักรโนวรรณ	นักอาชีวบำบัด